

M.Ed. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov-2022 (NEW COURSE)
Elements of Bhartiya Chintan (Spl Core (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન.1 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો. 20
1. મૂલ્યોની પ્રકૃતિ, અર્થ અને મૂલ્યોના સ્ત્રોતો, વિશે લખો.
 2. ભારતીય વિચારસરણીમાં સાર્વત્રિક જીવન શું છે? વિગતવાર સમજાવો
 3. તાત્વિક પરિપ્રેક્ષ્યના સંદર્ભમાં મૂલ્યોનું વર્ણન કરો
- પ્રશ્ન.2(અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો. 10
1. નાગરિકો અને સરકારની મૂળભૂત ફરજો પર નોંધ લખો.
 2. મૂલ્યોને રચનાત્મક પ્રક્રિયા તરીકે સમજાવો
 3. સમાજશાસ્ત્રીય દ્રષ્ટિકોણથી મૂલ્યો સમજાવો
- પ્રશ્ન.2(બ) નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05
1. મૂલ્યનો ધાર્મિક અને આધ્યાત્મિક સ્ત્રોત શું છે?
 2. મૂલ્યનો મનોવૈજ્ઞાનિક સ્ત્રોત શું છે?
 3. ભારતીય સંસ્કૃતિના પાંચ મુખ્ય ગુણોના નામ આપો.
 4. નાગરિકની કોઈપણ બે મૂળભૂત ફરજો આપો
 5. સરકારની કોઈપણ બે મૂળભૂત ફરજો આપો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન.3 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો. 20
1. વ્યક્તિગત અને સામાજિક મૂલ્યો, આંતરિક અને બાહ્ય મૂલ્યોને અલગ પાડો.
 2. પોતાની પ્રેરણાની અપેક્ષાના આધારે આધ્યાત્મિક અને લોકશાહી મૂલ્યો સમજાવો
 3. કુરાનમાં આપેલ આધ્યાત્મિક અને નૈતિક મૂલ્યો (અદાહ, રહમ અને ન્યાયનો સિદ્ધાંત) ની વિભાવના સમજાવો
- પ્રશ્ન.4(અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો. 10
1. મધ્યમાર્ગ શું છે તે વિગતવાર સમજાવો? આ ખ્યાલ કોણે આપ્યો?
 2. તમે મૂલ્ય શિક્ષણનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરશો? ઉદાહરણો સાથે સમજાવો
 3. મૂલ્ય શિક્ષણ માટે શાળા કક્ષાએ કરવા માટેની પાંચ પ્રવૃત્તિઓ સૂચવો

1. મૂલ્ય શિક્ષણ માટે એક ક્ષેત્રીય કાર્ય લખો
2. સામાજિક આધાર પર મૂલ્યનો હાસ થવાનું કારણ આપો.
3. લોકશાહી મૂલ્ય શું છે?
4. અષ્ટાંગમાર્ગ શું છે?
5. મૂલ્ય શિક્ષણ માટે લોકગીતની પ્રથમ પંક્તિ આપો

ENGLISH VERSION

Section-1

- Q.1 Answer any two of the following three questions in Each answer in about 750 words. 20
1. Write about Nature and Sources of values, Meaning of values
 2. What is Universal life in Indian thinking? Explain in detail
 3. Describe values in reference to Philosophical Perspective
- Q.2(A) Answer any two of the following three questions. Each answer in about 125 words. 10
1. Write a note on Fundamental Duties of citizens and government.
 2. Explain Values as a formative process
 3. Explain Values as a Sociological Perspectives
- Q.2(B) Answer the following five questions in short. 05
1. What is a Religious and spiritual source of value?
 2. What is the psychological source of value?
 3. Name five cardinal virtues in Indian Culture.
 4. Give any two fundamental duties of the citizen
 5. Give any two fundamental duties of Government.

Section-2

- Q.3 Answer any two of the following three questions in Each answer in about 750 words. 20
1. Differentiate personal and social values, Intrinsic and extrinsic values
 2. Explain spiritual and democratic values on the basis of expectation of one's self inspiration
 3. Explain Concept of spiritual & moral values (adah, raham & theory of justice) given in Quran
- Q.4(A) Answer any two of the following three questions. Each answer in about 125 words. 10
1. What is madhyamarg explain in detail? Who gave this concept?
 2. How will you evaluate value education? Explain with examples
 3. Suggest five activities to be done at school level for value education
- Q.4(B) Answer the following five questions in short. 05
1. Write one field work for value education
 2. Give a cause of value crisis on social base.
 3. What is democratic value?
 4. What is Ashtangmarg?
 5. Give first line of a folk song for value education
